
За завданням голови секції економічної теорії навчально-методичної комісії Міністерства освіти і науки України професора Гриценка А.А. професорами Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна були розроблені проекти програм навчальних дисциплін “Соціальна економіка”, “Теорія господарства” і “Економічна соціологія” для підготовки магістрів з економічної теорії. Ці проекти обговорені на кафедрі економічної теорії та економічних методів управління і рекомендовані для використання при розробці державних стандартів вищої освіти. З метою надання методичної допомоги викладачам в підготовці магістрів з економічної теорії редколегія журналу вирішила опублікувати проекти програм вказаних навчальних дисциплін.

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
З ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА»
для магістрів із спеціальності “Економічна теорія”**

Укладачі: доктор економічних наук, професор Г.В.Задорожний,
доктор економічних наук, професор С.В.Тютюнникова,
кандидат економічних наук В.В.Довбня

АНОТАЦІЯ

Курс «Соціальна економіка» є систематизованим викладенням накопичених людством знань щодо матеріальних умов і чинників соціального розвитку людини і суспільства, їх ролі і значення для сучасних трансформацій соціуму як на національному, так і на глобальному рівні.

В основу курсу покладено ідею про те, що в кінці ХХ – на початку ХХІ століття у розвитку людства відбувається корінна трансформація, пов’язана з переходом від матеріально-речевої до соціальної субстанції суспільного виробництва, що сприяє становленню економіки знань і освітнього суспільства, визначальним ресурсом якого стає людський, інтелектуальний капітал. Це докорінним чином змінює зміст соціально-економічних відносин, місце і роль людини у суспільстві, виводить на перший план соціокультурні чинники у процесі сучасної трансформації і подальшому розвитку людства.

ПРЕДМЕТ НАУКИ

Соціальна економіка як наука вивчає матеріальні відносини, що складаються у сфері відтворення людини і соціуму під визначальним впливом соціокультурних чинників розвитку.

МЕТА КУРСУ

Основною метою вивчення курсу є формування у магістрів цілісного світогляду і “вироблення” навиків системного мислення щодо соціоекономічного функціонування суспільства, спрямованого на створення умов для розвитку і самореалізації особистості в швидкоплинних трансформаційних змінах глобального характеру.

ЦІЛЬОВА НАСТАНОВА:

Магістри після засвоєння курсу повинні *знати* :

- що собою являє соціальна економіка, яка її роль в процесі вивчення сучасного суспільства; відрізнення предмету соціальної економіки як навчального предмету від предметів

політичної економії, мікро- та макроекономіки, економічної соціології та інших суспільних наук; основні напрямки впливу соціоекономічних знань на процес трансформацій в сучасному суспільстві та шляхи практичного використання таких знань у соціально-економічному житті;

- соціокультурні засади та чинники функціонування і розвитку економіки і суспільства;
- еволюцію теоретичних поглядів на роль і місце людини в розвитку економіки і соціуму;
- зміст, структуру і напрямки формування соціально-економічних трудових відносин як сфери саморозвитку і самореалізації людини, сфери розвитку її здібностей;
- структуру суб'єктів економічного розвитку, їх соціальну роль і соціальні функції;
- зміст і соціальну роль власності, економічної влади, економічної свободи і економічної демократії, а також принципів соціальної справедливості і рівності у соціоекономічному розвитку;
- зміст і значення для сучасного розвитку суспільства людського, інтелектуального і соціального капіталу, соціального партнерства, мережевих структур та інноваційних технологій;
- форми і структуру доходів як матеріальної основи соціоекономічного розвитку; соціальне значення розподілу та перерозподілу доходів і багатства; зміст і значення бідності і соціальної ексклюзії та системи соціального захисту в сучасних умовах;
- сучасні проблеми глобалізації в аспектах соціоекономічного розвитку і соціальні імперативи забезпечення глобального розвитку суспільства у XXI столітті;

уміти:

- аналізувати економічні процеси і явища з точки зору їх впливу на соціальний розвиток людини і суспільства;
- осмислювати і давати всебічну характеристику основних соціально-економічних змін у сучасному суспільстві, розкривати особливості їх впливу на трансформаційні процеси;
- розробляти пропозиції щодо практичного використання соціоекономічних знань в цілеспрямованій соціоекономічній трансформації суспільства;

мати навички:

- аналізу соціальних проблем функціонування й розвитку економіки;
- вивчення впливу економічних процесів на хід соціально-економічних перетворень у суспільстві;
- оцінки можливих позитивних і негативних наслідків реалізації прийнятих у соціоекономічній сфері рішень.

Розділ 1. Соціальна економіка як наука і її роль в сучасному суспільстві.

Тема 1. Соціальна економіка як наука.

Тема 2. Соціокультурні основи функціонування економіки.

Розділ 2. Суб'єкти соціальної економіки

Тема 3. Від людини “економічної” до людини “соціоекономічної”. Еволюція теоретичних поглядів на роль і місце людини в розвитку економіки і соціуму.

Тема 4. Соціально-трудова відносина як сфера самореалізації і саморозвитку людини.

Тема 5. Сім'я і домогосподарство в соціоекономічній системі.

Тема 6. Соціальна роль підприємства у розвитку суспільства.

Тема 7. Регіон як суб'єкт і об'єкт соціоекономічного розвитку.

Тема 8. Соціальна природа сучасної держави.

Розділ 3. Основні засади, ресурси та механізми функціонування соціальної економіки.

Тема 9. Власність і економічна влада у розвитку соціуму.

Тема 10. Економічна свобода і економічна демократія як чинники соціоекономічного розвитку.

Тема 11. Соціальна справедливість і рівність як принципи людського ідеалу розвитку суспільства.

Тема 12. Право людини на працю. Зайнятість і безробіття. Вільний час і відпочинок.

Тема 13. Людський, інтелектуальний і соціальний капітал.

Тема 14. Соціальне партнерство, мережові структури, інноваційні технології в розвитку соціальної економіки.

Розділ 4. Доходи. Рівень і якість життя.

Тема 15. Теоретичні основи аналізу доходів як матеріальної основи соціоекономічного розвитку. Рівень і якість життя.

Тема 16. Оплата праці як основна форма доходів людини.

Тема 17. Становлення нових форм доходів в умовах формування соціально орієнтованого ринкового господарства.

Тема 18. Соціальне значення розподілу та перерозподілу доходів і багатства.

Тема 19. Бідність і соціальна ексклюзія як феномени сучасного суспільного розвитку.

Тема 20. Система соціального захисту і соціальної безпеки людини.

Розділ 5. Глобалізація в аспекті соціоекономічного розвитку.

Тема 21. Глобалізація: соціоекономічна природа і сучасні парадигми глобалістики.

Тема 22. Соціальні імперативи забезпечення глобального розвитку суспільства у XXI столітті. Проблема багатства і бідності у глобальному вимірі.

Тема 23. Стратегічний вибір України як умова безпечного соціоекономічного розвитку в XXI столітті

(Скорочений варіант)

Розділ 1. Соціальна економіка як наука і її роль в сучасному суспільстві.

Тема 1. Соціальна економіка як наука.

Тема 2. Соціокультурні основи функціонування економіки.

Розділ 2. Суб'єкти соціальної економіки

Тема 3. Від людини "економічної" до людини "соціоекономічної". Еволюція теоретичних поглядів на роль і місце людини в розвитку економіки і соціуму.

Тема 4. Соціально-трудова відносина як сфера самореалізації і саморозвитку людини.

Тема 5. Сім'я, домогосподарство, підприємство і регіон в соціоекономічній системі.

Тема 6. Соціальна природа сучасної держави.

Розділ 3. Основні засади, ресурси та механізми функціонування соціальної економіки.

Тема 7. Власність і економічна влада: зміст та роль у розвитку соціуму.

Тема 8. Економічна свобода, економічна демократія, соціальна справедливість і рівність як чинники соціоекономічного розвитку.

Тема 9. Право людини на працю. Зайнятість і безробіття. Вільний час і відпочинок.

Тема 10. Людський, інтелектуальний і соціальний капітал. Соціальне партнерство, мережеві структури, інноваційні технології в розвитку соціальної економіки.

Розділ 4. Доходи. Рівень і якість життя.

Тема 11. Теоретичні основи аналізу доходів як матеріальної основи соціоекономічного розвитку. Рівень і якість життя.

Тема 12. Оплата праці як основна форма доходів людини. Нові форми доходів в умовах формування соціально орієнтованого ринкового господарства.

Тема 13. Соціальне значення розподілу та перерозподілу доходів. Бідність і соціальна ексклюзія. Система соціального захисту і соціальної безпеки людини.

Розділ 5. Глобалізація в аспекті соціоекономічного розвитку.

Тема 14. Глобалізація: соціоекономічна природа і сучасні парадигми глобалістики.

Тема 15. Соціальні імперативи забезпечення глобального розвитку суспільства у XXI столітті. Проблема багатства і бідності у глобальному вимірі.

Тема 16. Стратегічний вибір України як умова безпечного соціоекономічного розвитку в XXI столітті

З М І С Т Т Е М К У Р С У

Розділ 1. Соціальна економіка як наука і її роль в сучасному суспільстві.

Тема 1. Соціальна економіка як наука.

Людина, економіка, соціум. Соціальна спрямованість економіки і людської діяльності. Соціальні пріоритети в сучасному розвитку людства.

Предмет науки “Соціальна економіка”. Взаємозв’язок соціальної економіки з іншими науками. Роль соціальної економіки у суспільному пізнанні та розвитку.

Функції соціальної економіки. Теоретико-пізнавальна функція. Практична функція. Функція формування світогляду і соціального мислення.

Необхідність вивчення і значення курсу “Соціальна економіка” для пізнання трансформаційної економіки і становлення системи соціально орієнтованого ринкового господарства в Україні.

Тема 2. Соціокультурні основи функціонування економіки

Економічний і соціокультурний типи розвитку суспільства. Вчення П. Сорокіна про соціокультурний устрій. Характерні риси основних соціокультурних типів (культурної ментальності). Соціокультурні чинники економічного розвитку. Культура. Релігія. Міфи. Ідеали. Сфери, що сприяють відтворенню соціокультурного розвитку. Цивілізації. Людина як мета функціонування соціуму. Людина як головна рушійна сила розвитку соціуму. Саморозвиток людини. Соціальна структура суспільства. Еліта і народ. Система економічних інтересів і ментальна еволюція. Вплив глобалізації на розвиток цивілізацій. Війна цивілізацій чи міжнародний розвиток і партнерство?

Розділ 2. Суб'єкти соціальної економіки

Тема 3. Від людини “економічної” до людини “соціоекономічної”. Еволюція теоретичних поглядів на роль і місце людини в розвитку економіки і соціуму.

“Економічна” людина А.Сміта. Економічна роль людини у марксистській економічній науці. Ліберальні концепції людської діяльності.

Людина в сучасних концепціях розвитку суспільства: технократичний і соціокультурний підходи. Смысл життя людини: мати чи бути? Місце і роль культури і духовності в сучасних теоріях дослідження ролі людини у суспільному розвитку.

Тема 4. Соціально-трудова відносина як сфера самореалізації і саморозвитку людини.

Визначення соціально-трудова відносин. Суб'єкти соціально-трудова відносин. Протиріччя соціально-трудова відносин. Зміна місця людини в системі соціально-трудова відносин у сучасних умовах. Соціалізація та гуманізація як основні тенденції розвитку трудова відносин. Постіндустріальні соціально-трудова відносини. Роль творчості в подоланні відчуженості людини в праці. Проблема експлуатації в постіндустріальному суспільстві. Феномен соціального партнерства: інструмент розвитку, тип та стадія розвитку соціально-трудова відносин. Самореалізація та саморозвиток людини в процесі розвитку соціально-трудова відносин і соціального партнерства.

Тема 5. Сім'я і домогосподарство в соціоекономічній системі.

Сім'я як соціоекономічний і соціопсихологічний феномен. Визначення поняття домогосподарства. Сім'я та домогосподарство: тотожність і відмінність. Роль сім'ї в формуванні людини як особистості та як суб'єкта трудова відносин. Доходи та витрати домогосподарств. Соціалізація людини в сім'ї. Роль домогосподарства у відтворенні людського капіталу.

Тема 6. Соціальна роль підприємства у розвитку суспільства.

Підприємство як суб'єкт соціальних відносин. Соціальні цілі та завдання підприємства. Соціальні підсистеми і соціальні функції підприємства. Внутрішні і зовнішні соціальні відносини підприємства.

Соціальний зміст відносин особистість – підприємство; підприємство – підприємство; підприємство – держава; підприємство – суспільство.

Соціальна відповідальність підприємства.

Соціальні аспекти управління підприємством.

Тема 7. Регіон як суб'єкт і об'єкт соціоекономічного розвитку.

Регіон як соціо-еколого-економічна система. Населення регіону і його потреби. Цілісність і комплексність розвитку регіону. Чинники регіонального розвитку. Проблема взаємодії центру і регіону. Регуляторно-інтеграційна функція великого міста у розвитку регіону. Стратегія розвитку регіону і її духовні основи. Екософія як основа регіонального господарства, життєустрою його населення. Сценарії регіонального розвитку в сучасних умовах.

Тема 8. Соціальна природа сучасної держави.

Держава як соціальний феномен. Економічні функції держави у розвитку соціуму. Моделі соціально орієнтованої ринкової економіки. Держава добробуту.

Соціальна політика як функція державного управління: зміст, складові, основні напрямки реалізації.

Соціальна держава і соціальна безпека громадян. Держава і тіньова економіка в транзитивному суспільстві. Інституціональна корупція.

Розділ 3. Основні засади, ресурси та механізми функціонування соціальної економіки.

Тема 9. Власність і економічна влада у розвитку соціуму.

Власність: економічний і юридичний зміст. Права власності і їх значення для розвитку економіки і суспільства. Розділено-сумісна власність і її форми. Соціальна власність. Інтелектуальна власність як основа сучасного соціоекономічного розвитку.

Економічна влада: зміст та форми реалізації. Роль економічної влади в суспільстві. Взаємозв'язок політичної і економічної влади. Тіньова економічна влада. Перехід від економічної влади до влади знань як сучасний імператив суспільного розвитку. Інтелектономіка як цивілізація одухотвореного інтелекту і влади знань.

Тема 10. Економічна свобода і економічна демократія як чинники соціоекономічного розвитку.

Економічна свобода як фундаментальна основа і цінність соціоекономічного розвитку. Міра економічної свободи. Соціокультурні умови існування економічної свободи. Проблема економічної свободи у транзитивних суспільствах.

Економічна демократія: зміст і роль у розвитку виробництва. Форми економічної демократії. Партисипативний стиль управління виробництвом як передумова і форма реалізації економічної демократії. Економічна демократія та інновації.

Тема 11. Соціальна справедливість і рівність як принципи людського ідеалу розвитку суспільства.

Еволюція поглядів на соціальну справедливість і рівність. Соціальна справедливість і економічна ефективність: суперечності і рівновага. Бідність, багатство, соціальна однорідність. Вектори ефективного розвитку соціальної економіки. Економіка держави добробуту і досягнення ефективного соціального розвитку населення, забезпечення стабільності суспільства.

Тема 12. Право людини на працю. Зайнятість і безробіття. Вільний час і відпочинок.

Людина і праця. Формування працівника як самостійного агента ринку праці.

Зайнятість як основоположна характеристика ринку праці та як об'єкт соціальної економіки. Соціальні гарантії зайнятості.

Безробіття як складне соціоекономічне явище. Класифікація форм і видів безробіття. Соціальні наслідки безробіття. Служба зайнятості, її завдання та функції.

Вільний час та його роль у розвитку особистості. Вибір між працею і відпочинком. Відпочинок як умова формування особистості.

Тема 13. Людський, інтелектуальний і соціальний капітал.

Людський капітал і його значення для розвитку суспільства і економіки. Індекс людського розвитку. Сфери забезпечення розвитку людського капіталу.

Інтелектуальний капітал людини, фірми, суспільства. Структура інтелектуального капіталу. Нематеріальні активи фірми. Знаряддя інтелектуальної діяльності. Інтелект працівника. Знакові форми самовідчуження інтелекту. Інтелектуальна власність. Інфраструктурні та ринкові нематеріальні активи. Інтелектуальний потенціал та шляхи його використання для розвитку суспільства.

Соціальний капітал. Роль соціального капіталу у розвитку суспільства і економіки. Форми соціального капіталу. Довіра в суспільстві як основна засада його соціально-економічного розвитку і підвищення добробуту населення.

Тема 14. Соціальне партнерство, мережеві структури, інноваційні технології в розвитку соціальної економіки.

Соціальне партнерство як сучасний механізм розв'язання соціально-економічних проблем. Форми соціального партнерства. Трипартизм. Соціальне партнерство і формування відкритого суспільства в постсоціалістичних країнах.

Мережеві структури і їх значення в сучасному розвитку. Сітьове підприємство: форми, культура, роль в інформаційній добі. Сітьові працівники в сучасному суспільстві.

Інноваційні технології: сутність і форми. Виробничі інновації та їх соціальна складова. Соціальні інновації. Інноваційний процес і культура інновацій. Розвиток суспільства як проблема взаємодії саморозвитку і цілеспрямованих соціальних інновацій.

Розділ 4. Доходи. Рівень і якість життя.

Тема 15. Теоретичні основи аналізу доходів як матеріальної основи соціоекономічного розвитку. Рівень і якість життя.

Сукупні доходи населення. Еволюція поглядів на розподіл доходів. Основні напрямки формування доходів населення в ринковій економіці. Динаміка і структура доходів населення. Рівень життя. Вплив доходів на рівень життя. Оптимізація структури доходів населення. Якість життя та її складові.

Тема 16. Оплата праці як основна форма доходів людини.

Соціально-економічна природа оплати праці в ринковій економіці. Функції оплати праці: відтворююча, стимулююча, регулююча, трансформаційна. Організація і регулювання оплати праці. Форми оплати праці. Місце і тенденції оплати праці в сукупних доходах населення. Соціоекономічні умови зростання оплати праці в транзитивних економіках.

Тема 17. Становлення нових форм доходів в умовах формування соціально орієнтованого ринкового господарства.

Факторні доходи населення в ринковій економіці. Доходи від праці, власності (капіталу), підприємницької діяльності, землі. Гранична продуктивність факторів та її вплив на доходи. Фінансово-кредитний вплив на факторні доходи. Система оподаткування і доходи в трансформаційній економіці.

Тема 18. Соціальне значення розподілу та перерозподілу доходів і багатства.

Розподіл та перерозподіл доходів в суспільстві. Нерівність доходів. Крива Лоренца. Коефіцієнт Джіні. Багатство і бідність. Основні напрямки перерозподілу доходів. Соціалізовані доходи. Критерії визначення ефективності програми перерозподілу доходів. порівняння утилітаристської і ролсіанської функцій суспільного добробуту для оцінки результатів перерозподілу.

Вплив політики перерозподілу доходів на національне накопичення.

Тема 19. Бідність і соціальна ексклюзія як феномени сучасного суспільного розвитку.

Бідність як соціально-економічна категорія. Причини виникнення та поширення бідності. Форми бідності. Критерії та індикатори бідності. Абсолютні (нормативні) критерії: метод використання мінімального споживчого бюджету (прожиткового мінімуму), калорійність харчування. Відносні критерії: структурні, суб'єктивні, ресурсні. Багатомірні концепції бідності.

Соціальна ексклюзія і десоціалізація. Стратегія скорочення бідності, можливості, сприяння використанню можливостей, захищеність. Міжнародні зусилля в подоланні бідності. Державна політика боротьби з бідністю і її ефективність.

Тема 20. Система соціального захисту і соціальної безпеки людини.

Визначення системи соціального захисту. Основні моделі соціальної політики. Структура системи соціального захисту. Право на соціальне забезпечення. Мінімальні соціальні гарантії. Соціальне страхування і соціальна допомога. Грошові трансферти і допомога в натуральній формі.

Внесок в людський капітал: харчування, охорона здоров'я, освіта.

Програми соціальної допомоги, тенденції, протиріччя, джерела фінансування.

Система соціального захисту населення в Україні на сучасному етапі: стан та напрямки реформування. Активні програми на ринку парці. Програми подолання бідності.

Соціальна безпека та стабільність як суспільні блага. Соціальні індикатори розвитку. Порогові значення соціальних індикаторів. Соціальні витрати держави, їх структура, динаміка і частка у ВВП. Соціальні імперативи постіндустріалізму.

Розділ 5. Соціоекономічний розвиток в умовах глобалізації.

Тема 21. Глобалізація: соціоекономічна природа і сучасні парадигми глобалістики.

Глобалізація і глобалістика: еволюція концепцій та сучасні теоретичні проблеми. Тенденції глобалізації і проблема управління глобальними процесами. Глобалізація і локалізм. Сучасні глобальні трансформації і міжнародна безпека. Інтеграція економічних і екологічних концепцій глобального розвитку. Глобальні фінанси, глобальний науково-технічний прогрес, глобальна соціальна безпека і проблема ментальної еволюції. Національна держава у глобальному розвитку. Чи можлива "глобалізація з людським обличчям"? Проблеми глобальної людини. Глобалізація і становлення нової соціальності.

Тема 22. Соціальні імперативи забезпечення глобального розвитку суспільства у ХХІ столітті. Проблема багатства і бідності у глобальному вимірі.

Проблеми гуманізації та соціалізації глобального розвитку на початку ХХІ століття. Соціалізація людини глобального світу і глобальна стратегія людського розвитку. Роль

міжнародного соціального співробітництва. Проблема якості життя як всесвітній імператив. Багатство і бідність у глобальному вимірі. Етноконфесійні процеси і їх роль в глобальному розвитку. Економізація соціокультурних процесів як чинник вирішення національних проблем у глобальному середовищі.

Тема 23. Стратегічний вибір України як умова безпечного соціоекономічного розвитку в ХХІ столітті

Україна в глобальному політичному і економічному просторі. Співвідношення глобальних процесів і національного розвитку України. Найгостріші соціоекономічні проблеми України на початку ХХІ століття. Геополітичні, технологічні і економічні уроки для України: партнерство не для слабких; необхідність комплексної технологічної стратегії; не конфронтація, а участь в кооперації на основі реалізації національного інтелектуального потенціалу. Соціоекономічна стратегія національного розвитку: наздоганяючий, мобілізаційний чи випереджувальний сценарій?

Література

1. Абдеев Р.Ф. Философия информационной цивилизации. – М.: ВЛАДОС, 1994.
2. Алле М. Условия эффективности в экономике / Пер. с фр. – М.: Наука, 1998.
3. Амосов Н.М. Разум, человек, общество, будущее. – К., 1994.
4. Ахиезер А.С. Россия: критика исторического опыта. (Социокультурная динамика России) Т. I. От прошлого к будущему. 2-ое изд., перераб. и доп. – Новосибирск: «Сибирский хронограф», 1997.
5. Ахиезер А.С. Россия: критика исторического опыта. (Социокультурная динамика России) Т. II. Теория и методология. Словарь. 2-ое изд., перераб. и доп. – Новосибирск: «Сибирский хронограф», 1998.
6. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования. – М.: «Academia», 1999.
7. Бальцеревич Л. Социализм, капитализм, трансформация: очерки на рубеже эпох / Пер. с польск. – М.: Наука, Изд-во УАРАО, 1999.
8. Братимов О.В., Горский Ю.М., Делягин М.Г., Коваленко А.А. Практика глобализации: правила и игры новой эпохи. – М.: ИНФРА-М, 2000.
9. Брукинг Э. Интеллектуальный капитал / Пер. с англ. – СПб.: Питер, 2001.
10. Булгаков С.Н. Философия хозяйства. – М.: Наука, 1990.
11. Волынский Г.С. Проблемы переходной экономики Украины. – Харьков: ХИУ, 2000.
12. Генкин Б.М. Экономика и социология труда. – М.: Норма-Пресс, 1998.
13. Глобалізація і безпека розвитку / О.Г.Білорус, Д.Г.Лук'яненко та ін. – К.: КНЕУ, 2001.
14. Григорян Г.М. Политическая экономия: принципы обновления и развития. – Харьков: ХГЭУ, 2000.
15. Грушевский М.С. Очерк истории украинского народа. – К., 1991.
16. Данюк В.М. та ін. Соціальне партнерство на ринку праці. – К.: Вид. «Центр соціальних досліджень ім. В.Старосельського», 1998.
17. Де Джорж Р.Т. Деловая этика / Пер. с англ. – СПб.: Экономическая школа, М.: Изд. группа «Прогресс», 2001. В двух томах.
18. Долішній М.І., Злупко с.М., Бандур С.І. та ін. Трудовий потенціал і зайнятість: теоретичні основи та регіональні особливості. – Ужгород: Карпати, 1997.
19. Дорин А.В. Экономическая социология. – Мн.: ИП «Экоперспектива», 1997.
20. Задорожний Г.В. Собственность и экономическая власть. – Харьков: Основа, 1996.
21. Задорожний Г.В., Карпенко В.В., Тютюнникова С.В. Труд: проблемы управления и оплаты в транзитивной экономике. – Харьков: ХИБМ, 1998.

22. Задорожний Г.В., Иващенко П.А., Тютюнникова С.В. Экономическая безопасность и теневая экономика. – Харьков: ХИБМ, 1999.
23. Задорожний Г.В., Коврига О.В., Смолоник В.В. Соціальне партнерство – реальний шлях до відкритого суспільства. – Харків: ХИБМ, 2000.
24. Зайнятість населення та оплата праці в перехідній економіці / Відп. Ред. Д.П.Богиня. – К.: ІЕ НАН України, 1998.
25. Заяць Т.А. Економічне регулювання сфери відтворення робочої сили. – К.: Ленвіт, 1997.
26. Зиновьев А.А. Глобальный человек. – М.: ЗАО Изд-во Центрполиграф, 2000.
27. Иноземцев В.Л. За пределами экономического общества. Постиндустриальные теории и постэкономические тенденции в современном мире. – М.: «Academia» – «Наука», 1998.
28. Кайдаш П.В. Соціальна модель суспільства в контексті ідеї фізичної економії. – К.: Оріяни, 2000.
29. Клампгам Р. Власність і ринкова економіка. – К.: Заповіт, 1996.
30. Козловски П. Общество и государство: неизбежный дуализм: Пер. с нем. – М.: Республика, 1998.
31. Козловски П. Принципы этической экономики. – СПб.: Экономическая школа, 1999.
32. Концепція соціальної ринкової економіки. Головні засади, досвід та нові завдання. – Бонн: Фонд К.Аденауера, 1999.
33. Крапивенский С.Э. Социальная философия. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1998.
34. Лагутін В.Д. Людина і економіка. Соціоекономіка. – К.: Просвіта, 1996.
35. Ламперт Х. Социальная рыночная экономика. Германский путь. – М.: «Дело ЛТД», 1994.
36. Мамардашвили М. Как я понимаю философию... - М.: Прогресс, 1990.
37. Малий І.Й. Теорія розподілу суспільного продукту. – К.: КНЕУ, 2000.
38. Мандибуря В.О. Рівень життя населення України та проблеми реформування механізмів його регулювання. – К.: Парламентське видання, 1998.
39. Манов В. Реформы в постсоциалистическом обществе. Опыт Болгарии. – М.: Экономика, 2000.
40. Мау В. Экономическая реформа: сквозь призму конституции и политики. – М.: “Ad Marginem”, 1999.
41. Мизес Людвиг фон. Человеческая деятельность: Трактат по экономической теории / Пер. с испр. англ. изд. А.В.Куряева. – М.: ОАО «НПО «Экономика», 2000.
42. Михасюк І., Мельник А., Крупка М., Залога З. Державне регулювання економіки / За ред. д-ра екон. наук, проф, акад. АН вищої школи України І.Р.Михасюка. – Львівський національний університет ім. І.Франка. – К.: Атіка, Ельга-Н, 2000.
43. Новак М. Дух демократического капитализма. / Пер. с англ. – Мн.: «Лучи Софии», 1997.
44. Новая постиндустриальная волна на Западе. Антология / Под ред. В.Л.Иноземцева. – М.: «Academia», 1999.
45. Осипов Ю.М. Очерки философии хозяйства. – М.: Юристь, 2000.
46. Осипов Ю.М. Теория хозяйства. Учебник в трех томах. – М.: Изд-во МГУ, 1998.
47. Осипов Ю.М. Философия хозяйства. – М.: Юристь, 2001.
48. Панарин А.С. Искушение глобализмом. – М.: Изд-во ЭКСМО-пресс, 2002.
49. Петраков Н.Я. Русская рулетка: экономический эксперимент ценою 150 миллионов жизней. – М.: ОАО «Изд-во «Экономика», 1998.
50. Печчеи Л. Человеческие качества. – М.: Прогресс, 1985.
51. Почепцов Г.Г. Коммуникативные технологии двадцатого века. – М.: «Релф-бук», К.: «Ваклер», 2001.
52. Преодоление времени / Под ред. Ю.М.Осипова, В.М.Кулькова, Е.С.Зотовой. – М.: Изд. Моск. Ун-та, 1998.
53. Радаев В.В. Экономическая социология. – М.: Аспект-Пресс, 1998.
54. Рих А. Хозяйственная этика. – М.: Рос. филиал изд-ва «Посев», 1996.

55. Слезингер Г.Е. Социальная экономика. – М.: Изд-во «Дело и сервис», 2001.
56. Современная экономика труда / Рук. авторск. кол-ва и научн. ред. В.В.Куликов. НИИ труда. – М.: ЗАО «Финстатинформ», 2001.
57. Соловьев В.С. Спор о справедливости: Соч. – М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс, Харьков: Изд-во «Фолио», 1999.
58. Соловьев В. Философское начало цельного знания. – Мн.: Харвест, 1999.
59. Соловьев В.С. Чтения о богочеловечестве. Духовные основы жизни. Оправдание добра. – Мн.: Харвест, 1999.
60. Сорос Дж. Криза глобального капіталізму. Відкрите суспільство під загрозою. – К.: Основи, 1999.
61. Социальная политика в странах с переходной экономикой / Под ред. С.В.Кадомцевой. – М.: ИКЦ «ДИС», 1997.
62. Социум XXI века: рынок, фирма, человек в информационном обществе. Под ред. А.И.Колчанова. – М.: Экон. фак-т МГУ, ТЕИС, 1999.
63. Сугоняко А. Україна: повернення до себе. – К.: Юніверс, 2000.
64. Тарапов И.Е. Интеллектуальный труд, наука и образование. Кризис в Украине. – Харьков: «Фолио», 1994.
65. Тарасова С.В. Экономическая теория благосостояния. – М.: ЮНИТИ, 2001.
66. Теренс Ганслі. Соціальна політика та соціальне забезпечення ринкової економіки. – К.: Основи, 1995.
67. Тимофеев Л.М. Институциональная коррупция. – М.: Российск. гуманит. ун-т, 2000.
68. Тоффлер Э. Метаморфозы власти / Пер. с англ. – М.: ООО «Издательство АСТ», 2001.
69. Тоффлер Э. Третья волна. – М.: ООО «Фирма «Издательство АСТ», 1999.
70. Трансформація моделі економіки України (ідеологія, протиріччя, перспективи). Інститут економічного прогнозування. За ред. академіка В.М.Гейця. – К.: Логос, 1999.
71. Тютюнникова С.В. Формирование доходов населения в условиях рыночной трансформации. – Харьков: Основа, 1999.
72. Удовик С.Л. Глобализация: семиотические подходы. – М.: «Релф-бук», К.: «Ваклер», 2002.
73. Україна: інтелект нації на межі століть / Кер. авт. колективу В.К.Врублевський. – К.: Інформаційно-видавничий центр «Інтелект», 2000.
74. Эггертссон Траунин. Экономическое поведение и институты / Пер. с англ. – М.: Дело, 2001.
75. Экономика труда и социально-трудовые отношения. – М.: Изд-во МГУ, 1996.
76. Экономическая теория на пороге XXI века – 5: Неэкономика / Под ред. Ю.М.Осипова, В.Г.Белолипецкого, Е.С.Зотовой. – М.: Юристь, 2001.
77. Экономическая теория на пороге XXI века – 6. В 2-х книгах. Кн. 1. Философия хозяйства. Кн. 2. Теоретическая экономия / под ред. Ю.М.Осипова, В.В.Чекмарева, Е.С.Зотовой. – М.: Юристь, 2002.
78. Эрхард Л. Благосостояние для всех. – М., 1992.
79. Эрхард Л. Полвека размышлений: Речи и статьи / Пер. с нем. – М., 1993.

Надійшла до редколегії 10 січня 2002 р.

© Задорожний Г.В., Тютюнникова С.В., Довбня В. В.